

Till regionstyrelsen
Regionfullmäktiges presidium, för kännedom

Revisionsrapport "Granskning av upphandling med fokus på att förebygga välfärdsbrott"

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Örebro län genomfört en granskning av upphandling med fokus på att förebygga välfärdsbrott. Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en tillräcklig intern kontroll i inköps- och upphandlingsverksamheten och därmed minskar risken för välfärdsbrott.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen **inte helt** säkerställer en tillräcklig intern kontroll i inköps- och upphandlingsverksamheten. Vi noterar särskilt brister i processen kopplat till att förebygga välfärdsbrott.

Revisionsfrågor	Bedömning
1. Är organisationen ändamålsenlig?	<p>Delvis</p> <p>Regionens upphandlingsorganisation är centrerad kring tre enheter, medan övriga verksamheter agerar som beställare och deltar i kravställan. Den decentraliserade inköpsorganisationen med många beställare utgör en risk, eftersom det är svårt att kontrollera kompetensen hos dem som genomför inköpen.</p> <p>Verksamheterna har kommit olika långt i att etablera inköpsorganisationer, och det saknas kompetens inom välfärdsbrottsfrågor. Ingen person är utsedd att hantera välfärdsbrottsfrågor inom Regionservice, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen eller Folkhelse- och äldrepolitiken. Viss bakgrundskontroll utförs dock inom Regionservice.</p>
2. Finns adekvata riktlinjer, rutiner och processer för upphandling och inköp med ändamålsenligt innehåll (exempelvis inom direktupphandling, jäv, mutor och oegentligheter)?	<p>Delvis</p> <p>Det finns riktlinjer, rutiner och utbildning för upphandling, jäv och mutor. Medarbetarna får dock ingen utbildning eller information kopplat till välfärdsbrott eller hur man uppmärksammar och undviker välfärdsbrott. Det saknas styrande</p>

Revisionsfrågor

Bedömning

dokument specifikt för välfärdsbrott. Upphandlingsplicyn, beslutad av regiondirektören, borde fastställas på regionstyrelse- eller fullmäktigenivå. Policyn reviderades senast 2018, medan upphandlingslagstiftningen uppdaterades 2022, vilket gör vissa delar, som information om direktupphandling, upddaterade.

3. Finns rutiner och processer för att säkerställa avtalstrohet och systematisk uppföljning av leverantörer?

Delvis

Det finns system för att följa upp avtalstrohet och leverantörer, men förmågan att arbeta med detta varierar mellan verksamheterna. Uppföljning sker främst inom verksamheten och inte till nämnd. Folktaidvården uppnår hög avtalstrohet och har utbildningsinsatser för att säkerställa en hög avtalstrohet medan upphandlingsenheten uppger att brist på resurser är ett hinder för att fullt ut säkerställa avtalstrohet. Brist på verktyg för att separera avtalade produkter från sidoköp är också ett hinder, och ingen systematisk leverantörsuppföljning genomförs. Leverantörsdialoger sker utifrån upphandlingens klassificering samt om det bedöms som nödvändigt för att kunna kravställa på ett ändamålsenligt sätt.

4. Efterlevs regler kring avtalstrohet och uppföljning av leverantörer?

Delvis

Det finns strukturer och rutiner för avtalsuppföljning, och att många fakturor stämmer överens med avtalade priser. Det förekommer dock brister som bristfälliga tidrapporter, otillräckliga fakturaspecifikationer och att timpriser inte alltid överensstämmer med avtalade priser. Dessa problem tyder på att reglerna inte alltid följs och att förbättringar behövs för att säkerställa avtalstrohet och effektiv leverantörsuppföljning. Ibland saknas även en tydlig referens till avtal, vilket försvarar uppföljningen. Viss uppföljning av leverantörer har skett, men inte av alla.

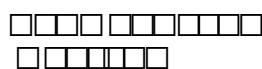
Revisionsfrågor	Bedömning
5. Sker en tillräcklig uppföljning av inköps- och upphandlingsverksamheten?	<p>Delvis</p> <p>Det finns strukturer för uppföljning och vissa åtgärder har implementerats. Dock saknas en övergripande rutin för alla upphandlande enheters uppföljningsarbete, vilket innebär att det finns utrymme för förbättringar i hur systematiskt och enhetligt uppföljningarna genomförs. Regionen saknar ett sammanhållet grepp om utvecklingen inom elektronisk handel, vilket begränsar möjligheten till heltäckande analyser och avtalstrohet. Det finns utrymme för förbättringar inom områden som inköp utanför avtal och brister i fakturahantering. Trots att avtalstroheten generellt är stabil, finns det påtagliga brister inom vissa områden som konsulttjänster och IT. Stickprov och utvärderingar genomförs och visar delvis positiva resultat, men de behöver bli mer frekventa och detaljerade för att säkerställa tillräcklig kontroll över inköp och upphandlingar.</p>

Rekommendationer

Granskningen har fokuserat på upphandling med fokus på att förebygga välfärdsbrott och ur det perspektivet lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställ att översyn av regionens inköpsorganisation genomförs och att åtgärder vidtas därefter.
- Säkerställ tillräckliga resurser och kompetens för avtalsuppföljning.
- Säkerställ att personalen får utbildning för att stärka kompetensen kring avtalstrohet och välfärdsbrott.
- Säkerställ att det finns rutiner och arbetssätt på regionövergripande nivå för uppföljning och kontroll av inköp.
- Säkerställ att policyer och riktlinjer är uppdaterade.
- Säkerställ att nämndernas internkontrollplaner med tillhörande uppföljning tydligt beskriver vilka aktiviteter/åtgärder som vidtagits samt hur kontrollerna genomförs.

Vi emotser regionstyrelsens yttrande, med förslag till åtgärder, över skrivelsen och bilagd rapport senast 2025-04-31.

Deltagare

REGION ÖREBRO LÄN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anders Larsson

Anders Larsson

Vice ordförande

2024-12-13 18:59:08 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: LENA JANSSON

Lena Jansson

Revisor

2024-12-13 12:36:52 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post